 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.1 ze 6

BEZPEČNOSTNĚ-DATOVÝ LIST zpracovaný dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

1. IDENTIFIKACE LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU A VÝROBCE NEBO DOVOZCE

1.1. OBCHODNÍ NÁZEV: ČESKÝ PREN E25, ČESKÝ PREN E25T, ČESKÝ PREN E55, SLOVAPREN 25, 50, 55; UNIXIN C50; GOLDPREN 50, GOLDPREN Extra

1.2. POUŽITÍ PŘÍPRAVKU: Průmyslové lepidlo.

1.3 IDENTIFIKACE VÝROBCE:

LEAR, a.s.

Pod Sídlištěm 3

636 00 Brno

tel: +420-548216591; fax +420-535726, email: info@lear.cz; beran@lear.cz (Ing. Rudolf Beran)

1.4 NOUZOVÁ TELEFONNÍ ČÍSLA:

Toxikologické informační středisko Praha

Tel. 224919293, 224915402

2. IDENTIFIKACE RIZIK

Přípravek je klasifikován jako nebezpečný podle směrnice 1999/45/ES.

Přípravek je vysoce hořlavá kapalina, těkavé páry organických rozpouštědel jsou dráždivé pro dýchací cesty a sliznice.

F – vysoce hořlavý

Xi – dráždivý

N – nebezpečný pro životní prostředí

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání přípravku: Inhalace par dráždí sliznice. Rozpouštědla mohou postupovat přes pokožku do organismu. Působí narkoticky.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání přípravku: Znehodnocuje vody a půdu.

Možné nesprávné použití přípravku: Nepředpokládá se.

Další údaje: Hořlavina 1. třídy nebezpečnosti.

Výrobek obsahuje nebezpečné složky podle zákona 371/2008 Sb., značené symbolem F (vysoce hořlavý), Xn (zdraví škodlivý) a Xi (dráždivý).

3. SLOŽENÍ NEBO INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1. Popis nebezpečných složek: Výrobek je roztok chloroprenového kaučuku v organických rozpouštědlech.

3.2.-3.5 Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky / klasifikace nebezpečných složek:

SLOŽKA:	EINECS	CAS	% hm.	R - věty	S-věty	Klasifikace
aceton	200-662-2	67-64-1	20-30	R11-36-66-67	S9-16-26-33	F – vysoce hořlavý Xi - dráždivý
ethylacetát	205-500-4	141-78-6	15-23	R11-36-66-67	S16-26-33	F – vysoce hořlavý, Xi - dráždivý
toluen	203-625-9	108-88-3	5-12	R11-38-48/20-63-65-67	S36/37-46-62	F – vysoce hořlavý, Repr. kat. 3; Xi – dráždivý; Xn - zdraví škodlivý
nízkovroucí hydrogenovaný benzín	295-438-4	92045-57-3	15-23	R11-36/38-45-51/53-65-67	S9-16-23-24-61-62	F – vysoce hořlavý; T – toxický Xn – zdraví škodlivý; Xi – dráždivý; N – nebezpečný pro životní prostředí

Plné znění R a S vět je v kapitole 16.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.2 ze 6

Přípravek nemá tak výrazné nebezpečné účinky, vyžadující okamžitou lékařskou pomoc.

- 4.1. Všeobecné pokyny:** Přípravek může ohrozit lidské zdraví, je-li použit nebo skladován nesprávně.
4.2. Při nadýchání: Vyvést na čistý vzduch, v případě ztráty vědomí zavést umělé dýchání a přivolat lékaře.
4.3. Při styku s kůží: Potřísněný oděv převléknout, zasaženou pokožku omýt studenou, potom teplou vodou a mýdlem a ošetřit ji vhodným reparačním krémem.
4.4. Při zasažení očí: Provést důkladný výplach oka čistou pitnou vodou a vyhledat lékařskou pomoc.
4.5. Při požití: Vypít aspoň 1/2 l vody, nevyvolávat zvracení a ihned přivolat lékařskou pomoc.
4.6. Další údaje: Podráždění kůže a sliznic.

5. OPATŘENÍ PRO ZDOLÁVÁNÍ POŽÁRU

- 5.1. Vhodná hasiva:** Výrobek je hořlavý. K hašení použít hasiva vhodná pro ropné látky, např. hasicí pěnu nebo CO₂.
5.2. Nevhodná hasiva: přímý proud vody
5.3. Zvláštní nebezpečí: Při hoření vznikají škodlivé plyny – sanační zásah provádět po směru větru.
5.4. Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: doporučen osobní ochranný oblek se sníženou hořlavostí, izolační dýchací přístroj, ochranné brýle, ochranná obuv.
5.5. Další údaje: -

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

- 6.1. Bezpečnostní opatření pro ochranu osob:**
Při práci dodržovat pokyny pro práci s hořlavinami 1. třídy. Dodržovat běžná bezpečnostní opatření platná pro manipulaci s chemikáliemi.
6.2. Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí:
Výrobek nesmí být vylit do vod ani půd. Není biologicky snadno odbouratelný.
6.3. Doporučené metody čištění a zneškodnění:
1) Spálením ve vhodném, úředně schváleném spalovacím zařízení.
2) Zcela zaschlé zbytky mohou být uloženy na povolené skládce jako obyčejný odpad.
6.4. Další údaje:
Zamezit vsakování do půdního podloží, úniku do kanalizace a vodních zdrojů. Vylitý výrobek vsáknout do porézních materiálů a deponovat do náhradního obalu. Zásah provádět po směru větru, výpary škodí zdraví.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

- 7.1. Zacházení:**
7.1.1. Preventivní opatření: Dodržovat bezpečnostní opatření platná pro manipulaci s chemikáliemi a s hořlavinami 1. třídy nebezpečnosti.
7.1.2. Používat odvětrání pracoviště jako prevenci vzniku výbušných par a překročení hygienických limitů org. rozpouštědel. Odsávací zařízení musí splňovat požadavky zákona o ochraně ovzduší č. 472/2005 Sb. a vyhlášky 509/2005 Sb. v aktuálním znění
7.2. Skladování:
7.2.1. Podmínky: Skladovat v uzavřených kovových obalech v čistých, suchých, dobře větraných a zastíněných skladovacích prostorách, ve kterých teplota neklesne pod 5°C a nepřevyšší +28°C. Zabránit vzniku statické elektřiny, zákaz manipulace s otevřeným ohněm, zákaz kouření. Elektroinstalace musí být provedeny v nejjiskřivém provedení.
Záruční doba je 12 měsíců od data výroby.

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.3 ze 6

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1. Expoziční limity:

NPK par pro pracovní ovzduší: aceton – průměrná 800 mg.m⁻³
mezí 1500 mg.m⁻³
ethylacetát – průměrná 700 mg.m⁻³
mezí 900 mg.m⁻³
toluen – průměrná 200 mg/m³
mezí 500 mg/m³
benzin – průměrná 400 mg.m⁻³
mezí 1000 mg.m⁻³

8.2. Omezování expozice: Zabezpečit dokonalé větrání – nejlépe výkonnou vzduchotechnikou tak, aby nebyla překročena nebezpečná koncentrace v ovzduší. Vzduchotechnika musí odpovídat požadavkům zákona na ochranu ovzduší podle zákona 86/2002Sb. v aktuálním znění.

8.2.1. Omezování expozice pracovníků:

8.2.1.1. Ochrana dýchacích orgánů: Pokud není zajištěna odpovídající vzduchotechnika: respirátor s filtrem, případně maska s filtrem odolným vůči parám organických rozpouštědel.

8.2.1.2. Ochrana rukou: pro přímý kontakt s pokožkou - gumové rukavice odolné ropným látkám

8.2.1.3. Ochrana očí: v případě nanášení přípravku nástřikem použít ochranné brýle nebo štítek

8.2.1.4. Ochrana kůže: není požadována

8.2.2. Omezování expozice životního prostředí:

Vypouštění emisí v souladu se zákonem 86/2002 Sb. a vyhláškou 355/2002 Sb. v aktuálním znění.

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI PŘÍPRAVKU

9.1. Všeobecné informace:

Vzhled/skupenství/barva: nažloutlá, neprůhledná sirupovitá kapalina
Zápach: charakteristický po organických rozpouštědlech (ethylacetát)

9.2. Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí:

pH: nelze aplikovat
Bod varu (°C): cca 70°C
Bod tání/tuhnutí (°C): nezjištěno
Bod vzplanutí (°C): -18°C
Bod vznícení (°C): nezjištěno
Hořlavost: hořlavina 1. třídy nebezpečnosti
Samozápalnost: není
Meze výbušnosti (%obj.): 0,93 – 16,8
Oxidační vlastnosti: nemá
Tenze par (hPa): nezjištěno
Hustota při 20°C (kg/m³): 850
Rozpustnost ve vodě (g/l, 20°C): žádná
vody ve výrobku: žádná
v ethanolu, v etheru: omezeně mísitelný
v tucích: omezeně mísitelný
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: nezjištěno
Rychlost vypařování (butylacetát=1): rychlejší
Relativní hustota par (vzduch=1): těžší
Viskozita (20°C): 3000-4000 mPas (Brookfield)

10. STÁLOST A REAKTIVITA PŘÍPRAVKU

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: Produkt je stabilní za běžných podmínek použití dle technického listu. Při odpařování rozpouštědel se uvolňují páry těžší vzduchu, které tvoří se vzduchem výbušnou směs.

10.1. Podmínky, kterých je třeba se vyvarovat: Nejsou známy.

10.2. Materiály, které nelze použít: Přípravek nesmí přijít do styku se silnými oxidačními činidly (peroxydy).

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu: Za normální a zvýšené teploty (do 120°C) nevznikají. Při odpařování rozpouštědel vznikají omamné výpary.

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.4 ze 6

Další údaje: nejsou

11. INFORMACE O TOXIKOLOGICKÝCH VLASTNOSTECH PŘÍPRAVKU:

Akutní toxicita, subchronická a chronická toxicita, senzibilizace, karcinogenita, mutagenita, reprodukční toxicita a teratogenita, zkušenosti u člověka, zkoušky na zvířatech: údaje nezjištěny.

Podle dlouhodobých zkušeností s tímto přípravkem se nepředpokládají závažná zdravotní rizika při správném použití přípravku.

LD50 orální: 2600-7500 mg/kg (krysa) analogický údaj (toluen)

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE O PŘÍPRAVKU

12.1. Ekotoxicita, toxicita pro vodní organizmy: není k dispozici

12.2. Mobilita: údaje nejsou k dispozici. Použitá rozpouštědla jsou částečně mísitelná s vodou. Povrchové napětí pod 38 mNm.

12.3. Persistence a rozložitelnost:

V surovém stavu ani po vysušení (odpaření rozpouštědel) není výrobek biologicky odbouratelný. Rozkládá se pozvolnou oxidací, zejména za působení slunečního (UV) záření.

12.4. Bioakumulační potenciál: údaje nejsou k dispozici. Vzhledem k polymernímu charakteru výrobku se však bioakumulace nepředpokládá.

12.5. Další nepříznivé účinky: nejsou známy.

13. POKYNY K LIKVIDACI PŘÍPRAVKU

13.1. Bezpečné odstranění: Odpařováním se uvolňují hořlavá a omamná organická rozpouštědla. Zajistěte dobré větrání pracoviště. Pracujte mimo dosah zdrojů iniciace (oheň, jiskření).

13.2. Způsoby zneškodňování přípravku:

Spálením ve vhodném, úředně schváleném spalovacím zařízení.

Zaschlé zbytky lze ukládat na skládce jako obyčejný odpad (zákon 185/2001 Sb.).

13.3. Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu:

Kovové obaly s vyschlým lepidlem jsou odpadem skupiny O. Je možné je uložit spolu s obyčejným odpadem. Obaly s nevyschlým přípravkem jsou nebezpečný odpad. Kontaktujte specializovanou firmu.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU PŘÍPRAVKU

14.1. Přeprava musí být uskutečněna v originálních kovových obalech. Každý obal musí být označen symboly nebezpečnosti. Odpovídajícím způsobem musí být značené i skupinové balení (dle předpisu ADR).

14.2. Pozemní přeprava:

UN číslo:

1133 LEPIDLA (ADHESIVES)

RID/ADR:

třída 3, PG II

Jiné údaje:

Číslo nebezpečnosti (Kemlerovo číslo): 33

Vodní a letecká přeprava:

údaje nezjištěny

15. INFORMACE O PRÁVNÍ PŘEDPÍSECH

Pro přípravek nebylo provedeno posouzení chemické bezpečnosti a nebyl vypracován expoziční scénář, protože to není pro tento druh přípravku vyžadováno.

Pro tento přípravek se mimo jiné vztahují tyto právní předpisy:

- Zákon o odpadech 185/2001 Sb.
- Zákon o ochraně ovzduší 472/2005 Sb.
- Zákon o obalech 477/2001 Sb.

Údaje pro značení přípravku (údaje na štítku):

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.5 ze 6

Výstražné symboly F – vysoce hořlavý

Xi – dráždivý

N – nebezpečný pro životní prostředí

R-věty: R11 – vysoce hořlavý

R36 – dráždí oči

R52/53 – škodlivý pro vodní organizmy, může vyvolat dlouhodobě nepříznivé účinky ve vodním prostředí

R63 – možné nebezpečí poškození plodu v těle matky

R66 – opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže

R67 – vdechování par může způsobit ospalost a závratě

S-věty: S9 – uchovávejte obal na dobře větraném místě

S16 – uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení – zákaz kouření

S23 – nevdechujte páry / aerosoly

S26 – při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc

S29 – nevylévejte do kanalizace

S33 – proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny

S62 – při požití nevyvolávejte zvracení: okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

hustota	obsah org. rozpouštědel VOC	obsah org.uhlíku TOC	sušina objemově	sušina hmotnostně
0,85 kg/l	0,807 kg/kg	0,560 kg/kg	14,91 %obj.	19,30%hm.

Výrobek obsahuje	Aceton	nízkovroucí hydrogenovaný benzín	Toluen	Ethylacetát
ES číslo (EINECS)	200-662-2	295-438-4	203-625-9	205-500-4

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B2008
Výrobek: ČESKÝ PREN E25, E25T, E55, SLOVAPREN 25, 50, 55, UNIXIN C50, PREN 50, GOLDPREN Extra		
Vydání č. 4 z: 20.6. 2008	Datum revize: 20.1. 2009	Revize: 1

str.6 ze 6

16. DALŠÍ INFORMACE

Úplná znění R a S vět použitých v tomto bezpečnostním listu

R-věty: R11 – vysoce hořlavý

R36 – dráždí oči

R38 – dráždí kůži

R45 – může vyvolat rakovinu

R48/20 – zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním

R51 – toxický pro vodní organizmy

R52/53 – škodlivý pro vodní organizmy, může vyvolat dlouhodobě nepříznivé účinky ve vodním prostředí

R63 – možné nebezpečí poškození plodu v těle matky

R65 – zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic

R66 – opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže

R67 – vdechování par může způsobit ospalost a závratě

S-věty: S9 – uchovávejte obal na dobře větraném místě

S16 – uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení – zákaz kouření

S23 – nevdechujte páry / aerosoly

S24 – zamezte styku s kůží

S26 – při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc

S29 – nevylévejte do kanalizace

S33 – proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny

S36/37 – používejte vhodný pracovní oděv a ochranné rukavice

S46 – při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

S61 – zabraňte uvolnění do životního prostředí

S62 – při požití nevyvolávejte zvracení: okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

Pokyny pro školení - pracovníci, kteří přicházejí do styku s tímto výrobkem musí být proškoleni před započítím práce o nebezpečných účincích při manipulaci, obsluze zařízení, bezpečnosti práce a požární ochraně.

Pracovní obuv nesmí být opatřena kováním. Pracovní oděv nesmí být zhotoven ze syntetických materiálů (zabránění elektrostatického výboje). Pracovní nástroje musí být vyrobeny z nejiskřících materiálů. Dodržovat běžné zásady osobní hygieny, před pracovními přestávkami a po ukončení práce umýt ruce. Ruce po práci ošetřit vhodným reparačním krémem.

Údaje obsažené v bezpečnostním listu byly získány z bezpečnostních listů surovin (dodaných výrobcem nebo distributorem), z chemické legislativy (zákon 356/2003 Sb. v platném znění a prováděcí předpisy) a dále z obecně známých zkušeností, získaných dlouhodobým používáním přípravku.

